

χουμε ανάγκη από περισσότερη θετικότητα κι' όλοι γώτερο φαντασιοκόπημα· και πρώτ' άρχή πρέπει να έχουμε τη νεοελληνική γλώσσα για τή νεοελληνική έπιστήμη· κι' οι Γάλλοι μιά φορά έγραφαν λατινικά τή γιατρική τους, μιά δέν είναι καθόλου μετανοιωμένοι που δέν τή γράφουν πλέον έτσι. Έμεις θά κάνουμε· έδω τις έτοιμασίες για τό δικό μας αναποδογύρισμα· οι δασκάλοι άλλη φορά, μέσα βαθιά από τους Έπποκράτες και τους Παληούς ξέθαψαν τή δική τους μούμια· τά δικά μας μέσα δέ θάξουν τόσες πολλές άρχαρες· έμεις θά ξετάζουμε τόν άρρωστο και θά γράφουμε φωνογραφικά ό,τι μ'ας λέει· σ' εκείνα που μ'ας λέει θά βρούμε τά συμπτώματα κι' άπ' εκείνα που μ'ας λέει θά βρούμε τις λέξεις να τά περιγράψουμε· ή γιατρική είναι όπως οι Ωραίες τέχνες· παρασταίνει τά πράματα βάζοντας μέσα στην παράσταση τήν αλήθεια τήν αντικειμενική, συγυρισμένη από τήν υποκειμενική αντίληψη· έμεις πρώτα-πρώτα θά κάνουμε φωτογραφίες ή φωνογραφήματα· άφου δούμε πρώτα πώς μιλάν οι άρρωστοί μας, ύστερα θά βάλουμε σέ τάξη τή διήγησή τους, ός τους εξετάσου με μέ ειλικρίνεια και ός λέμε τί έκάναμε κάθε φορά και σέ τί αποτέλεσμα έφτάσαμε. Έτσι θαρούμε πώς κάτι κάνουμε για τή νεοελληνική έπιστήμη δημοσιεύοντας μ'αυτή τήν αναλυτική μέθοδο παρατήρησεις άρρώτων καλά παραμένες, και διορθωμένες από τόν καθηγητή μας κ. Φωκιά, που ξέρει τή δουλειά του και που δέν παίζει με τήν έπιστήμη.

ΑΡΙΘ 105

Δημοτικό Νοσοκομείο ή «Έλπίς». «Αΐθουσα Ασκήσιος». Κλινική του καθηγητή κ. Γεράσιμου Φωκιά.

*Αναστάσιος Δημητρίου, 18 χρονών, από τή Μακεδονία, έχει ξώστραβο γόνα (βλακισόν γόνου).

«Πρίν, ήμουν στο μπακαλικό μέσα πέρου· περπατούσα και μέ πονούσε μέσα στο κόκκαλο τό γόνατο, και στέκομουν πάλι· ύστερα, μέ τρεις μέρες, τέσσερις, πάλι μ' έπιαναν οι πόνοι· άμα έτρεχα περισσότερο, μέ πονούσε· άμα μέναν αυτοί οι πόνοι περισσότερο, οι φλέβες μαζώνονταν και δυό τρεις φορές τήν ήμέρα, όταν στέκομουν έρθιος, έττριζε μέσα τό κόκκαλο στο γόνατο· ένα χόβι, είχε πρηστεί κι' ήρθ' ό γιατρός· γληγορώτερα, έγω έβαζα μονάχος μου άπαλαιάματα, ύστερ' αυτίς μέ κύταζε και μ' έδωσε μιά μάζα αλοιφή και κάθησα δυό μέρες στο κρεβ

βάτι· έφυγε ό γιατρός ύστερα, και μέ δυό μέρες, είχε ξεπροστή· μά οι πόνοι οι ίδιοι δέ σταματούσαν· όσο που μ' έσουτήσαν οι δικοί μου και ήρθα έδω· στις 12 του μηνός ήρθα· έδω μέσα και μέ κράτηξαν».

Τωρινή κατάσταση.

Ό άρρωστος έχει ένα ξώστραβο γόνα μ' όλους τούς χαρακτήρες του, ή όπως λέμε μέ τούς σημερινούς όρους τής γιατρικής έχει ένα «βλακισόν γόνου» (genu valgum)· ή παραμόρφωση αυτή γίνεται αιλτία να κάνει ό άξονας τού μηριού με τόν άξονα τού κάτω-ποδιού μιά γωνία ανοιχτή προς έξω με κορυφή προς μέσα· έτσι, καθώς περπατεί ό άρρωστος, τό παραμορφωμένο γόνα του έρχεται και χτυπά τό άλλο γόνα τό γερό, ενώ όλο τό κάτω-πόδι πάει κατά έξω. Τή γωνία που κάνει τό μηρί με τό κάτω-πόδι μπορούμε να τή μετρήσουμε με έργαλεία έπίτηδες κανωμένα που όνοματίζονται «γωνιόμετρα»· μπορούμε να μετρήσουμε ακόμα πόσο τό μέσα ποδοστράγαλο (έσω σφυρός) είναι μακριά από τό άλλο μέσα ποδοστράγαλο, όταν τά δυό σκέλια είνε ξαπλωμένα κι' ό άρρωστος πεσμένος ανάσκελα. Έκάναμε αυτά τά μετρήματα κι' είδαμε πώς τό ξώστραβο γόνατο τ' άρρώστου μας είναι από τις μέτριες παραμορφώσεις, μ' άλλα λόγια πώς τούτο τό ξώστραβο γόνα δέν είναι μήτε από τό πολύ μεγάλο, μήτε από τό πολύ μικρό· παρατήρησαμε ακόμα, εξετάζοντας τόν άρρωστο, όλα τά συμπτώματα, που περιγράφονται σ' αυτή τήν άρρώστια, δηλ. τό πρήξιμο τού μέσα κόντυλα, τις εύκολες κινήσεις τής κλειδώσης κι' είδαμε πώς, όταν τό γόνατο κλείνει, ή παραμόρφωση χάνεται.

Δέν έπιμένουμε στους λόγους που μ'ας έκαναν να έγχειρίσουμε τόν άρρωστο· ή έγχειρίση έγινε στις 19 του Δεκέβρη στο άμιριθέατρο από τόν καθηγητή μας μας κ. Φωκιά· ό άρρωστος άφιονίστηκε εύκολα με χλωροφόρμιο κι' έγινε ή όστεοτομή, άπάνω από τούς κόντυλους, στο κόκκαλο τού μηριού, δηλ. ή μέθοδο τού Macewen· άφου έγινε ή έγχειρίση, έχτίσαμε τό σκέλιο μέσ στο γύφο και τ' άφίσαμε στή θέση αυτή άκίνητο για 35 μέρες. Όπως συμβαίνει σ' αυτή τήν έγχειρίση, όταν γίνεται με τούς κανόνες τής άσηψίας, ό άρρωστος δέν έλαβε πυρετό, και ύστερα από 35 ήμέρες ό γύφος έβγήκε και τό μέλος εΐτανε γιατρεμένο και διορθωμένο.

Τώρα θά δούμε πώς ό άρρωστός μας διηγείται

τήν έγχειρίση και τις εντύπώσεις του από τό άφίδνισμα κι' από τις συνέπειες τής έγχειρίσης.

«Στις 12 ήρ'α· έδω και στις 19 μέκαναν έγχειρίση· τό βράδι νήστεψα και τό πρωί ίσια με τις έντεκα, πρίν έρθή ό καθηγητής, παησα μέσα στον έπιμελητή, που έδωσε μαθημα τί θ' άπογίνη τό πόδι μου, πώς θά σιάξ· μ' έγχειρίση ή με σερφιμο· ύστερα ήρθε κι' ό καθηγητής και μ' έκαναν έγχειρίση· μ' έβαλαν άπάνω σ' ένα μεγάλο τραπέζι· και μόπλυναν τό γόνατο μ' ένα κίτρινο γιατρικό που μόβαλαν άπάνω μιά χούφτα· κατόπι μ' έκούμισαν. Είναι ένα πράμα σά ναρκωτικές· από τή μιά μεριά είναι μπουκαλί, κι' έχει μέσα ένα σπέρτο με πολλή μυρισμάδα, κι' από τήν άλλη ένα πλατύ λάστιχο, που άνταμώνεται με τό μπουκαλί μ' ένα άλλο στενό· αυτό τό φαρδιό λάστιχο μου έβδαλαν στή μύτη κι' όπως ανάσπινε ρουρούσα αυτό τό σπέρτο που είχε τί μπουκαλί και ζαλιζόμουνα· όσο που άποκειμήθηκα· ύστερα δέν κατ'άλλα τίποτα. Έτσι μου έκαναν τήν έγχειρίση. Όταν μ' έσηκώσαν, πονούσα σια με όχτιό μέρις· ύστερα περσαν κι' οι πόνοι και πιά είμαι καλά».

Γ. Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Βοηθός στην κλινική Φωκιά.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. Πρίν κτλ. άλλες ιστορίες αρχίζουν· μιά φορά, έδω και τόσα χρόνια· άλλες· πρώτα-πρώτα ή πρώτη αρχή μου φάνηκε κτλ. άλλες· είναι τόση τόση καιρός που κτλ. έχουν άμέτρους χρόνους να ήρξουν τον καρπό που πρωτοφάνηκε ή άρρώστια τους. Ένα χόβι... ίσως είναι λέξη, τούρκικη, θά πη χρονική περίοδο. Κράτηξαν... σπάνιος τίπος, στην Κύπρο συνειθίζεται πολύ. Τό ποδοστράγαλο, λέγεται και κόμπος και κώτσι, στην Κύπρο όλοι ίτουμε· Κόντυλας, κοντυλιά=στην Ήπειρο λένε τό γρόβο όταν εξέχουν ένα ή δυό δάχτυλα περισσότερο από τή γραμμή που κάνουν τάλλα, ή τό χτύπημα μ' ένα μόνο δάχτυλο κλειστό. Πάρα... και στην Ήπειρο συνειθίζεται πολύ αυτός ό τίπος. Είναι ένα πράμα... περιγράφει με πολλή έπιτυχία τό μαχάνημα τού Ricard.

ΣΤΟΝ ΠΟΙΗΤΗ ΤΗΣ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗΣ

Του τραγουδιού Τιάνας, άδραξης τής Ρούμελης τή λύρα τήν παλημασία και τής ψυχής μας ή λαλιά ζωντανέψε και τραντάξε με όψαμη περίσοια.

*Αστρο ή λύρα σου μεσούρανο· σκιρτάει σέ κάθε σου άχτίδα

ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΛΛΟ ΔΡΑΜΑ ΚΑΙ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Για να κρίνωμε δίκια ένα δράμα, θαρρώ δέ μ'ας άρκοον μονάχα οι προσωπικοί αισθητικοί κανόνες μας «περί πλοκής, χαρακτήρων, εύρέσεως μύθου, ψυχολογικής αναλύσεως» κλπ. Πρέπει συνάμα να σταθούμε στο σωστό σημείο· άπόπου να μπορούμε να έχτιμήσουμε τις κοινωνικές στιγμές που τό γέννησαν. Μά έδω εν'ό μεγάλος σκοπέλος. Ό καθένας τις βλέπει αυτές με τό υποκειμενικό του μέτρο. Παντού, μά πού πολύ σ' έμάς. Στρώμα παχύ σκεπάζει τά γυαλιά μας. Πρόληψη, π'αγει τή ρίζα της σ' ιστορικούς λόγους, γύρεψε πάντα να μ'ας κρύψη τήν πραγματικότητα, να κρύψη τή ζωή από κάθε προστριβή με τήν αλήθεια. Χαρακτηριστικό αυτό σ' όλες τις αντιδραστικές τάσεις, μά πούθενά ή πισσοδρομή δέ φτάνει, όπως σ' έμάς, στα βάρη των αίωνων. Η γλωσσι-

κή αντίδραση μοναδική στον κόσμο. Μά αυτή μονάχα! Θυμούμαι κάποτε διάβασα τή γνώμη ενός σοφού μας, πώς ή φιλοσοφία, αν γεννηθή και πάλι στην Ελλάδα, θά συνεχιστή από τόν Πλωτίνου. Αιώνες κι' άπαιώνες καταργούνται στο πνεύμα τού σοφού· άφίνω τήν εξέλιξη τής φιλοσοφικής ιδέας μέσ σ' αυτούς, μά οι σύγχρονες κοινωνικές συνθήκες, που προσδιορίζουν πάντα μιά φιλοσοφία, εξομοιώνονται με τις συνθήκες των αλεξανδρινών χρόνων. Η φιλοσοφία στή ζωή φυτρώνει κι' άπ' τόν ήλιο θρέφεται σαν τήν ποίηση και σαν τήν τέχνη, λέει ό Παλαμάς, μά και για τήν ποίησή μας είπε άλλος σοφός τή γνώμη, πώς κι' αυτή θά πηράση από ένα μεσαιωνικό έπος και ό Παλαμάς ό ίδιος συμφωνεί με τό Βαλαωρίτη στο πώς ή ποίησή μας θάποχτήση τά πολυτιμότερα λουλούδια της, αν άπακουμπήση στην έθνική ιστορία. Αυτή ή πίστη του τόν φέρνει στο καθέρωμα μ'ας θεωρίας, που ή παγκόσμια ιστορία ρίχνει τήν αλήθεια της. Τά μεγάλα έθνικά ιδανικά, λέει ό Παλαμάς στον πρόλογο τού «Δωδεκάλογου τού Γύφτου», όταν άνθίζουν και ζούν στο σπύτι τού καθενός, ό ποιητής τούς χτίζει παλάτια. Όταν ξεπέφτουν και καθέννας τά διώχνει από τό σπύτι του, ό ποιητής τά παίρνει στο καλύδι του κι' άσυλο τούς δι-

νει. Με ξεπεσμένα ιδανικά όμως δέ βλέπω ποιητή, που ναχίσει παλάτια. Ταλέντα μόνο πνίγησαν· δυνατόις δημιουργικές σύστημα μέσ σε έαυτά. Ό ίδιος Παλαμάς βγάζει ψεύτρα αυτή τή θεωρία του με έπιοι από τά έργα του κατάχτησε τήν πρώτη θέση στή νεώτερή μας ποίηση. Είναι πεσμένα ιδανικά, που φέλνει στους «Ταμύρους κι' άνάπιστους», στον «Τάφο», στις «Έκατό φωνές τής Λύρας», στο «Στερνό Λόγο σέ μιά γυναίκα» και σ' άλλα τόσα· Η σ' άκουμαστά στερνά του «Σατιρικά γυμνάσματα», περίτεχνα στορίσματα από γρανίτη στίχο, ρυθμό παλάτια στην άρρυθμη έποχή μας, που μέσα σ' ένα γλυκοανάρρωμα κι' ένα κελάρωμα ανοιχτής μονοχρής και βογγάει τάτατα τελεί το θυμό ενός βάρδου· «Άλλως τε ή ποιητής είναι τού έθνους του και τού καιρού του, τό εϊπ' άλλος ό Παλαμάς κι' ή ιστορία μας μαθαίνει πώς τά έθνη ποτέ και πούθενά δέν είχαν πάντα τά ίδια ιδανικά, μά εκείνα που τούς έπιδάνει κάθε φορά ή έποχή. Τά ξεπεσμένα ιδανικά πιά δέν ξανασηκώνονται. Ό ποιητής για να χτίση τά παλάτια του, θά ξυπνήση νέα στο λάο του, στο φως και στον ήλιο θά στηλώση τό έργο του. Έτρανοί κι' αν είναι οι τάφοι, τάφοι ήνται».

Λόγια καθηγητές έκριναν τόν περασμένο χρόνο

